

Statisztikai Jelentések

Takarmánygyártás 2020. év

VI. ÉVFOLYAM • 1. szám • 2021

TAKARMÁNYGYÁRTÁS 2020. ÉV VI. ÉVFOLYAM • 1. szám • 2021

2021. szeptember 22.
Megjelenik évente

Felelős szerkesztő
Demeter Edit

Szerző
Fekete Géza
fekete.geza@aki.gov.hu

Közreműködők:
Dankóné Seres Zsuzsanna
Tóth Viktória
Varga Edina

Kiadó

Agrárközgazdasági Intézet
Nonprofit Kft.

Elérhetőségek
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
<https://aki.gov.hu>
aki@aki.gov.hu

A kiadvány az Agrárközgazdasági Intézet
által üzemeltetett Agrárstatisztikai Rendszer

adatai alapján készül.

Friss adatokért kérjük látogasson el az

ASIR lekérdezhető adatok

felületre

ISSN 1418 2130

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Summary	3
A takarmánykeverék-gyártás 2020. évi alakulása..	4
Információ az adatgyűjtésről	4
A takarmánygyártás alakulása.....	4
Táblázatok.....	8

A kiadványokkal kapcsolatban részletes
felvilágosítást ad:

Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Jelen mű felhasználása a Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0
Nemzetközi (CC BY-NC-SA 4.0) licenc alapján lehetséges.
A felhasználási feltételekről bővebben: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.hu>

Összefoglaló

Magyarországon a keverőüzemekben 3,825 millió tonna haszonállat-takarmánykeveréket állítottak elő 2020-ban, 1,2 százalékkal többet, mint az előző évben. A gyártott keveréktakarmány 48,8 százalékát (1,868 millió tonna) a baromfitakarmányok adták 2020-ban. A baromfitakarmányok 45,3 százalékát a brojlerek számára előállított keverékek, 17,9 százalékát a tojó-, 19,8 százalékát a pulykatápok, 11,1 százalékát a kacsa-, 5,9 százalékát a libatápok tették ki. A sertéstakarmányok 36,6 százalékkal (1,399 millió tonna) részesedtek a 2020. évi termelésből.

Summary

In Hungary, 3.825 million tonnes of compound feed for livestock were produced in mixing plants in 2020, 1.2 percent more than in the previous year. In 2020, 48.8 percent (1.868 million tonnes) of the compound feed produced was poultry feed. Poultry feeds accounted for 45.3 percent of broiler feeds, 17.9 percent of layer chicken feeds, 19.8 percent of turkey feeds, 11.1 percent of duck feeds, and 5.9 percent of goose feeds. Pig feed accounted for 36.6 percent (1.399 million tonnes) of production in 2020.

A takarmánykeverék-gyártás 2020. évi alakulása

Információ az adatgyűjtésről

A statisztikai jelentés a Takarmánygyártás című, 2387-es nyilvántartási számú Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (OSAP) keretében végzett adatgyűjtés alapján készült. Az adatfelvétel a statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet előírásai szerint történik.

Az adatgyűjtés a Magyarországon előállított haszonállat-keveréktakarmányok, illetve az azokhoz felhasznált alapanyagok mennyiségének bemutatására szolgál. Az adatok összeállítása az engedélyezett takarmány-előállító létesítménnyel rendelkező vállalkozások éves adatszolgáltatása alapján történik, a keverőkocsit használó állattartó telepek takarmánykeveréséről nem rendelkezünk információval.

A 2020-as évre vonatkozóan 322 adatszolgáltató tett eleget adatszolgáltatási kötelezettségének, amelyből 271 üzemegység végzett keveréktakarmány-gyártást. Sertéstáp esetében 179 telephelyről érkeztek adatok. Brojlerek számára előállított keveréket 94, tojótápot 98, pulykatápot 55, kacsatápot 50, libatápot 35, egyéb kérődzők tápját 40, hal vagy egyéb táp gyártását 66 telephelyről jeleztek az adatszolgáltatók.

A takarmánygyártás alakulása

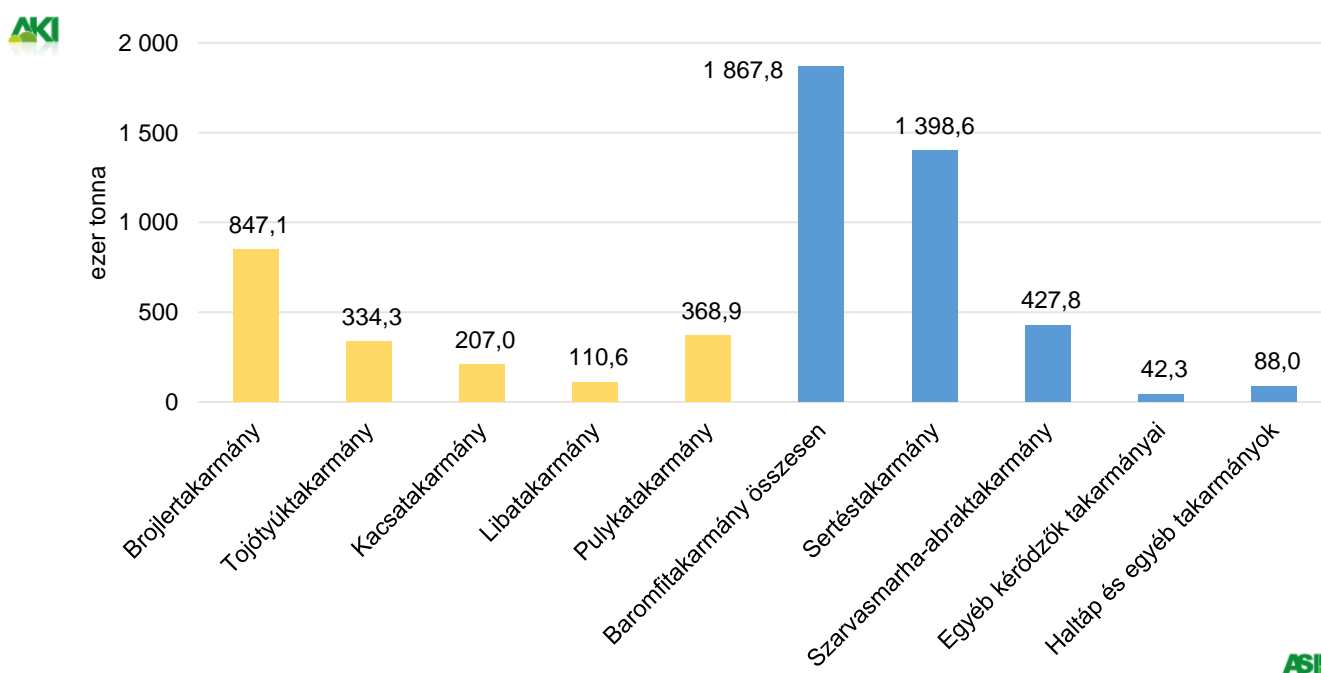
Magyarországon a keverőüzemekben 3,825 millió tonna haszonállat-takarmánykeveréket állítottak elő 2020-ban, 1,2 százalékkal többet, mint az előző évben.

A gyártott keveréktakarmány 48,8 százalékát (1,868 millió tonna) a baromfitakarmányok adták 2020-ban. A baromfitakarmányok 45,3 százalékát a brojlerek számára előállított keverékek, 17,9 százalékát a tojó-, 19,8 százalékát a pulykatápot, 11,1 százalékát a kacsa-, 5,9 százalékát a libatápot tették ki.

Az előállított brojlertápot mennyisége 5,1, a tojótápot 3,6, a pulykatápot 4,5 százalékkal több volt, mint 2019-ben, míg a kacsa-, valamint a libatakarmány-gyártás 27,6, illetve 24,3 százalékkal csökkent az előző évhez viszonyítva 2020-ban.

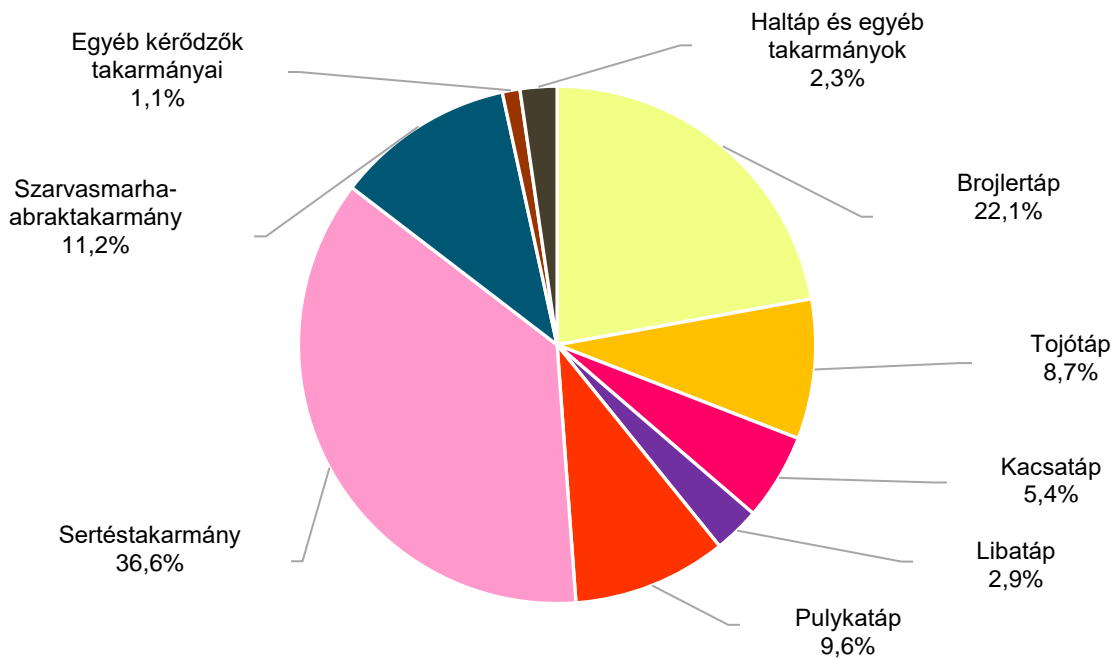
A sertéstakarmányok 36,6 százalékkal (1,399 millió tonna), a szarvasmarha-takarmányok 11,2 százalékkal (427,8 ezer tonna) részesedtek a 2020. évi termelésből. Az egyéb kérődzők takarmányai az összes termelés mindössze 1,1 százalékát adták. A haltáp és az egyéb (ló, nyúl, vad stb.) tápok együttes mennyiségének aránya 2,3 százalék (88 ezer tonna) volt (1. és 2. ábra).

1. ábra: Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek mennyisége Magyarországon, 2020

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

2. ábra: Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek megoszlása Magyarországon, 2020

Forrás: AKI Agrárstatistikai Osztály

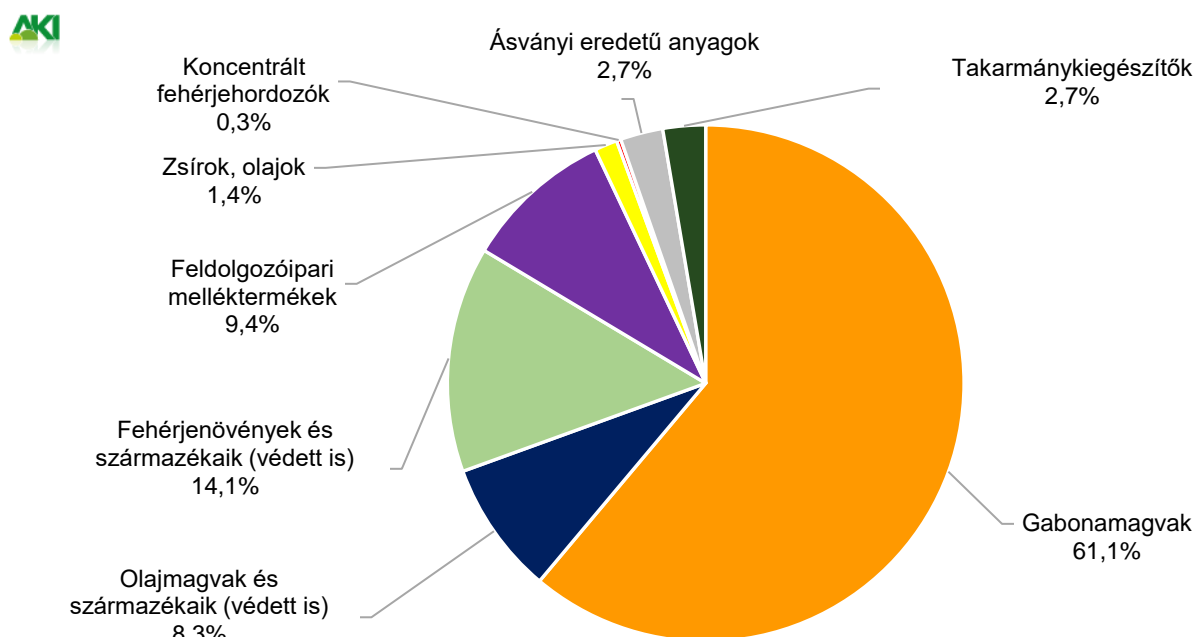
Az öt legnagyobb magyarországi keveréktakarmány-gyártó vállalkozás az előállított keveréktakarmányok mennyiségének 33,2 százalékát (1,271 millió tonna) adta 2020-ban. A top 5 cég részesedése a teljes termelésből 2019-ben 31,3 százalék, 2018-ban 31,2, 2017-ben 30,9 százalék volt. Üzemegységekre vetítve az előállított keveréktakarmányok mennyiségének 19,8 százalékát (758,8 ezer tonna) adta az öt legnagyobb takarmánygyártó termelőüzem (telephely) 2020-ban.

A haszonállatok számára előállított 3,825 millió tonna keveréktakarmányhoz 2,338 millió tonna gabonafélét (61,1 százalék), 540,5 ezer tonna fehérjenövényt és származékait (14,1 százalék), illetve 319,1 ezer tonna olajmagvat és származékát (8,3 százalék) használták fel a gyártók Magyarországon 2020-ban. A feldolgozóipari melléktermékek közül a DDGS 91,9 ezer tonna mennyiségben került a takarmánykeverékekbe. Malomipari melléktermékekből 140,7 ezer tonnát,

söripari, illetve cukoripari melléktermékekből 24,5, illetve 27,3 ezer tonnát használtak fel. A CGF és CGM takarmány célú felhasználása minden bizonnyal meghaladja a statisztikai felmérés során kapott 44,7 ezer tonna bekeverési értéket, ugyanis a legnagyobb felhasználók (szarvasmarha-tenyésztők) által a keverőkoszokba betett mennyiségről nem rendelkezünk információval.

Zsírokból, olajokból 54,6 ezer tonnát (1,4 százalék), koncentrált fehérjehordozókból 10,6 ezer tonnát (0,3 százalék) használtak fel. Az ásványi eredetű anyagok mennyisége 2,7 százalékot (101,8 ezer tonna), a takarmányok táplálóértékét növelő és az állatok biológiai hatékonyságát fokozó takarmánykiegészítők (premixek, enzimek, szerves savak és egyéb kiegészítők) mennyisége pedig 2,7 százalékot képviselt az összesített tápmennyiségben, azaz ebből 102 ezer tonnát kevertek be az üzemek 2020-ban (3. ábra).

3. ábra: Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek alapanyagainak megoszlása, 2020

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

A *baromfiágazat* számára előállított tápokhoz átlagosan 61,9 százalékban gabonaféléket, 17,4 százalékban fehérjenövényt és származékait, 7,6 százalékban olajmagvat és származékait használtak fel 2020-ban (4. ábra). A sertés-, a marha- és a baromfitápok átlagos összetételét tekintve a részben fehérjeforrásként szolgáló feldolgozóipari melléktermékek százalékos aránya a baromfitápoknál a legalacsonyabb (6,1 százalék). A baromfitápoknál a magas szójadara-felhasználás mellett 1,8 százalékban keverték be takarmánykiegészítőket.

A *sertéságazat*nak gyártott takarmányokban átlagosan 69,6 százalék volt a gabonamagvak aránya, a fehérjenövény és származékoké 9,6 százalék, a feldolgozóipari melléktermékeké 9,3 százalék. Olajmagvat és származékait 5,7, takarmánykiegészítőket 3,2 százalékban tartalmaztak a sertéstápok, míg zsírokat és olajokat 1,1 százalékban.

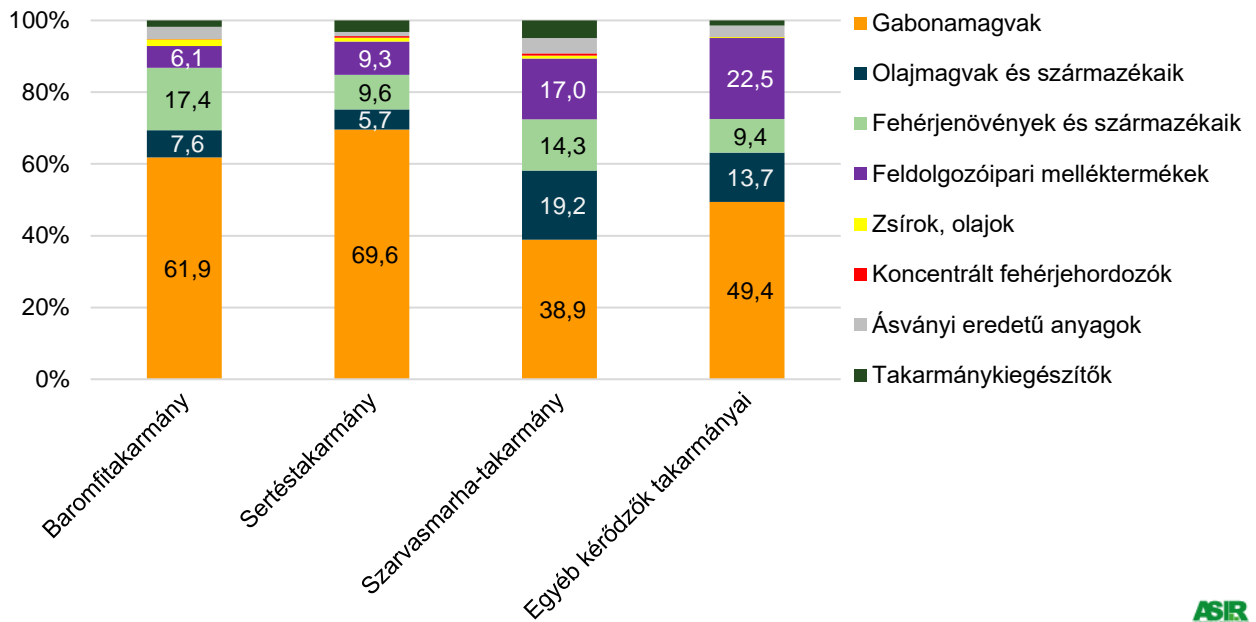
A *szarvasmarhák* számára gyártott abraktakarmányok 38,9 százaléka volt gabonamag, 14,3 százaléka

fehérjenövény és származék. A sertés- és baromfitápokhoz képest magas arányt képviseltek a szarvasmarhák abraktakarmányaiban az olajmagvak és származékai (19,2 százalék), illetve a feldolgozóipari melléktermékek (17 százalék). Továbbá itt a legmagasabb a takarmánykiegészítők (4,9 százalék) aránya is.

Az *egyéb kérődzők* tápjának átlagos összetételét illetően a gabonamagvak felhasználása 49,4 százalék, a fehérjenövény és származékoké 9,4 százalék, míg az olajmagvak és származékainak aránya 13,7 százalék volt. Takarmánykiegészítőket 1,5, ásványi eredetű anyagokat 3,2, feldolgozóipari melléktermékeket 22,5 százalékban tartalmaztak ezek a tápok.

A Magyarországon gyártott 3,825 millió tonna haszonállat-keveréktakarmány 52,5 százalékát (2,008 millió tonna) az Észak- és Dél-Alföld régió megyéiben gyártották 2020-ban (5. ábra).

4. ábra: A főbb alapanyagok megoszlása az egyes takarmánykeverékekben Magyarországon, 2020

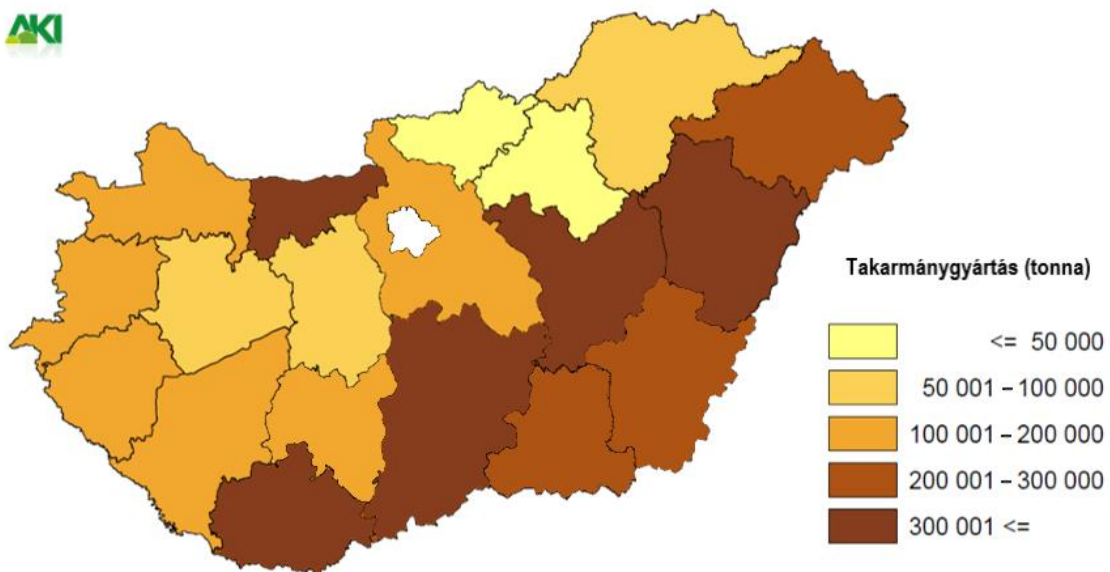

Forrás: AKI Agrárstatistikai Osztály

A teljes takarmánygyártás 16 százalékát Hajdú-Bihar megyében állították elő, ezt követi Jász-Nagykun Szolnok 9,6, majd Komárom-Esztergom megye 8,4 százalékkal. A felmérés szerint a legtöbb (aktív) takarmánykeverő üzemegység – 25 telep – Hajdú-Biharban,

Bács-Kiskun és Békés megyében (24-24 telephely) található, míg Nógrád, illetve Somogy megyében volt a legalacsonyabb a takarmánykeveréssel foglalkozó üzemek száma.

5. ábra: A magyarországi haszonállat-takarmánygyártás alakulása megyénként, 2020

Forrás: AKI Agrárstatistikai Osztály

Táblázatok

1. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára és a felhasznált összetevők, 2020

Megnevezés	Baromfitakarmány, tonna					
	Brojler	Tojótyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
TAKARMÁNYKEVERÉK-GYÁRTÁS ÖSSZESEN	847 087	334 268	206 966	110 570	368 932	1 867 823
Vásárolt keveréktakarmány	–	–	...	1 642
Gabonamagvak összesen	534 177	197 933	133 044	72 153	217 999	1 155 306
Búza	211 480	65 601	47 562	19 975	74 416	419 034
Kukorica	312 382	111 541	55 791	33 551	129 677	642 942
Árpa	1 568,8	4 763	4 078	1 031	1 754	13 195
Zab	...	431	...	199	–	633
Tritikálé	6 142	9 889	3 669	11 293	3 480	34 473
Cirok	2 122,8	5 443	18 238	5 720	8 235	39 758,8
Egyéb gabonafélék	...	265	...	383	437	5 268
Olajmagvak és származékaik (védett is) összesen	32 190	37 907	25 791	15 599	29 781	141 268
Repce (védett is)	4 133	1 078	5 533
Extrahált (védett is) repcedara	7 353	3 241	6 781	5 574	6 588	29 537
Napraforgómag	355,1	332	600	1 735
Extrahált napraforgódara	10 426	32 337	16 082	9 196	14 308	82 349
Frakcionált napraforgódara	3 800	1 091	46	105	5 981	11 023
Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermékek	6 123	621	2 579	542	1 226	11 091
Fehérjenövények és származékaik (védett is) összesen	203 880	37 917	13 729	6 297	62 836	324 659
Full-fat szójabab (extrudált)	12 100	1 430	1 897	395	11 420	27 242
Védett szójabab	...	–	–	–
Extrahált szójadara	191 580	35 783	11 596	5 454	50 796	295 209
Szójahéjpellet	–	–	–	...
Takarmányborsó	66	...	138	117	...	781
Egyéb fehérjenövények és származékaik	62	122	98	331	486	1 099
Feldolgozóipari melléktermékek összesen	25 184	21 755	22 957	11 445	32 329	113 670
Gabona DDGS	925	1 519	3 117	1 625	834	8 020
Kukorica DDGS	7 058	7 926	3 512	1 353	16 538	36 387
Száraz és nedves CGF	2 030	1 379	500	416	491	4 816
CGM (Kukoricaglutén)	708	334	265	98	1 154	2 559

– nincs adat

... adatvédelmi korlátok miatt nem megjeleníthető

A táblázatok kerekített adatokat tartalmaznak, ezért az egyedi adatok összegei eltérhetnek a végösszeztől.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

2. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára és a felhasznált összetevők, 2020 (folytatás)

Megnevezés	Baromfitakarmány, tonna					
	Brojler	Tojótyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
Malomipari melléktermékek	11 740	8 641	15 265	7 329	12 149	55 124
Tejipari melléktermékek	–	...	13
Söripari melléktermékek	...	52	259
Cukoripari melléktermékek	–	...	–	79
Konzervipari melléktermékek	–	–	–	–	–	–
Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	2 610	1 835	297	607	1 063	6 412
Zsírok, olajok	20 255	3 998	2 960	792	7 497	35 502
Hidrogénezett zsír	...	254	5 431
Növényi és állati zsírpó	...	195	1 103
Növényi olajok	12 232	2 696	1 924	539	5 384	22 775
Halolaj	–	–	–	–	–	–
Egyéb zsírok és olajok	3 836	853	124	31	1 350	6 194
Koncentrált fehérjehordozók összesen	372	21	417	816
Halliszt	–	–	–	–
Szójakoncentrátum	263	–
Egyéb koncentrált fehérjehordozók	110	189	306
Ásványi eredetű anyagok	15 695	28 380	5 636	3 126	10 183	63 020
Foszfáttartalmú ásványi anyagok (MCP, MAP, DCP)	3 369	1 948	806	473	3 326	9 922
Takarmánymész, dolomit	9 865	22 004	4 029	2 217	5 716	43 831
Takarmánysó	1 725	589	506	287	635	3 742
Egyéb ásványi eredetű anyagok	737	3 838	296	150	506	5 527
Takarmánykiegészítők összesen	15 334	6 359	2 845	1 156	7 891	33 585
Premixek összesen	7 241	3 611	1 640	667	3 143	16 302

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

3. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára és a felhasznált összetevők, 2020 (folytatás)

Megnevezés	tonna				Keverék-takarmány-gyártás összesen
	Sertés-takarmány	Szarvasmarha-takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Hal- és egyéb takarmány	
TAKARMÁNYKEVERÉK-GYÁRTÁS ÖSSZESEN	1 398 639	427 833	42 274	88 019	3 824 588
Vásárolt keveréktakarmány	21 628	–	25 255
Gabonamagvak összesen	973 135	166 473	20 881	21 890	2 337 684
Búza	212 676	25 003	3 439	5 764	665 916
Kukorica	427 530	106 095	12 227	8 089	1 196 884
Árpa	287 880	23 426	4 144	5 458	334 103
Zab	2 841	2 442	125	1 999	8 040
Tritikálé	26 770	6 839	944	231	69 259
Cirok	11 941	1 520	53 266
Egyéb gabonafélék	3 497	1 149	10 216
Olajmagvak és származékaik (védett is) összesen	79 352	82 320	5 809	10 298	319 047
Repcemag	1 173	2 528	–	...	9 257
Extrahált repcedara (védett is)	27 417	27 981	861	689	86 485
Napraforgómag	731	560	3 034
Extrahált napraforgódara	44 408	39 913	3 979	6 907	177 556
Frakcionált napraforgódara	2 548	5 798	21 404
Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermékek	3 076	5 540	...	1 550	21 311
Fehérjenövények és származékaik (védett is) összesen	133 868	61 119	3 977	16 850	540 472
Full-fat szójabab (extrudált is)	9 595	4 971	55	788	42 650
Védett szójabab	12	7 750	7 926
Extrahált szójadara	115 344	40 459	920	2 937	454 869
Szójahéjpellet	612	5 364	505	1 036	7 771
Takarmányborsó	2 742	510	4 109
Egyéb fehérjenövények és származékaik	5 563	2 066	2 420	11 997	23 146
Feldolgozóipari melléktermékek összesen	129 977	72 691	9 532	32 489	358 358
Gabona DDGS	4 969	3 042	666	1 961	18 659
Kukorica DDGS	22 898	11 740	1 591	570	73 187
Száraz és nedves CGF	8 053	23 853	1 828	2 086	40 637
CGM (Kukoricaglutén)	128	1 167	4 106

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

4. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára és a felhasznált összetevők, 2020 (folytatás)

Megnevezés	tonna				
	Sertés-takarmány	Szarvasmarha-takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Hal- és egyéb takarmány	Keverék-takarmány-gyártás összesen
Malomipari melléktermékek	46 471	14 253	2 828	22 026	140 702
Tejipari melléktermékek	2 265	356	2 637
Söripari melléktermékek	14 277	9 254	442	248	24 480
Cukoripari melléktermékek	18 168	4 954	1 268	2 823	27 292
Konzervipari melléktermékek	–	–
Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	12 748	4 070	904	2 521	26 656
Zsírok, olajok	15 054	3 378	108	587	54 629
Hidrogénezett zsír	695	7 507
Növényi és állati zsírpórá	4 794	254	100	13	6 264
Növényi olajok	4 799	360	7	226	28 168
Halolaj	131	...	–	...	137
Egyéb zsírok és olajok	4 636	1 378	12 553
Koncentrált fehérjehordozók összesen	5 810	2 526	10 555
Halliszt	979	–	–	433	1 432
Szójakoncentrátum	3 200	...	–	...	4 094
Egyéb koncentrált fehérjehordozók	1 631	5 029
Ásványi eredetű anyagok	17 143	18 351	1 347	1 957	101 819
Foszfáttartalmú ásványi anyagok (MCP,MAP,DCP)	2 279	1 111	10	158	13 478
Takarmánymész, dolomit	9 666	9 470	1 012	1 425	65 403
Takarmánysó	3 342	2 446	146	259	9 935
Egyéb ásványi eredetű anyagok	1 857	5 325	180	115	13 003
Takarmánykiegészítők összesen	44 300	20 975	613	2 553	102 025
Premixek összesen	27 672	13 685	375	613	58 647

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

5. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára területi egységenként, 2020

Területi egység	Baromfitakarmány, tonna				
	Brojler	Tojóttyúk	Víziszárnyas	Pulyka	Baromfi összesen
Közép-Magyarország	15 396	19 239	25 092	9 741	69 468
Közép-Dunántúl	54 770	79 373	189 118
Nyugat-Dunántúl	120 803	60 362	1 900	102 233	285 298
Dél-Dunántúl	65 974	8 764	1 884	67 156	143 778
Észak-Magyarország	19 731	17 709	40 797
Észak-Alföld	413 711	88 579	110 889	47 500	660 679
Dél-Alföld	156 701	60 242	176 572	85 166	478 681
Összesen	847 086	334 268	317 537	368 928	1 867 819

... adatvédelmi korlátok miatt nem megjeleníthető

A táblázatok kerekített adatokat tartalmaznak, ezért az egyedi adatok összegei eltérhetnek a végösszegetől.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

6. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára területi egységenként, 2020 (folytatás)

Területi egység	tonna				
	Sertés-takarmány	Szarvasmarha-takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Hal és egyéb takarmány	Keverék-takarmány-gyártás összesen
Közép-Magyarország	49 037	49 514	4 585	4 796	177 400
Közép-Dunántúl	171 116	102 421	472 280
Nyugat-Dunántúl	138 649	48 806	476 594
Dél-Dunántúl	363 434	46 662	2 034	30 993	586 899
Észak-Magyarország	55 390	6 561	103 640
Észak-Alföld	406 603	118 178	23 379	11 713	1 220 551
Dél-Alföld	214 412	55 691	8 574	29 860	787 222
Összesen	1 398 641	427 833	42 273	88 020	3 824 588

7. táblázat: Takarmánykeverék-gyártás haszonállatok számára területi egységenként, 2017–2020

Területi egység	tonna			
	2017	2018	2019	2020
Közép-Magyarország	201 852	202 411	192 053	177 400
Közép-Dunántúl	371 345	460 401	430 805	472 280
Nyugat-Dunántúl	453 549	467 662	463 582	476 594
Dél-Dunántúl	471 177	525 666	535 081	586 899
Észak-Magyarország	113 167	111 602	110 439	103 640
Észak-Alföld	1 096 455	1 087 413	1 124 284	1 220 551
Dél-Alföld	818 551	926 753	922 628	787 222
Összesen	3 526 096	3 781 908	3 778 871	3 824 588

A táblázatok kerekített adatokat tartalmaznak, ezért az egyedi adatok összegei eltérhetnek a végösszegetől.

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály

